

Istuntoasiakirja

A9-0216/2022

30.8.2022

MIETINTÖ

opetus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheilutoiminnan covid-19-sulkutoimien vaikutuksista lapsiin ja nuoriin EU:ssa
(2022/2004(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Hannes Heide

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	19
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	23
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	24

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

opetus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheilutoiminnan covid-19-sulkutoimien vaikutuksista lapsiin ja nuoriin EU:ssa (2022/2004(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 3 artiklan sekä 5 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165, 166 ja 167 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 14, 15 ja 32 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja erityisesti sen periaatteet 1, 3 ja 4,
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n yhteensovitetuista toimista covid-19-pandemian ja sen seurausten torjumiseksi¹,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman nuorisotakuusta²,
- ottaa huomioon 10. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman covid-19-pandemian vaikutuksesta nuoriin ja urheiluun³,
- ottaa huomioon 17. helmikuuta 2022 antamansa päätöslauselman eurooppalaisten nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä: työllisyys ja sosiaalinen elpyminen pandemian jälkeen⁴,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman parlamentin oikeudesta tiedonsaantiin meneillään olevasta jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnista⁵,
- ottaa huomioon Euroopan nuorisotapahtuman 2021 nuorisoidearaportin ”Youth Ideas Report for the Conference on the Future of Europe”,
- ottaa huomioon Euroopan nuorison teemavuodesta (2022) 22. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2021/2316⁶,
- ottaa huomioon 10. joulukuuta 2021 annetun ehdotuksen neuvoston suositukseksi eurooppalaisesta lähestymistavasta mikrotutkintoihin elinikäisen oppimisen ja

¹ [EUVL C 316, 6.8.2021, s. 2.](#)

² [EUVL C 395, 29.9.2021, s. 101.](#)

³ [EUVL C 465, 17.11.2021, s. 82.](#)

⁴ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0045.

⁵ [EUVL C 15, 12.1.2022, s. 184.](#)

⁶ [EUVL L 462, 28.12.2021, s. 1.](#)

työllistyvyyden tukemiseksi (COM(2021)0770) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2021)0367),

- ottaa huomioon komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston 7. huhtikuuta 2020 julkaiseman artikkelin ”COVID-19: How can VET respond?”⁷,
- ottaa huomioon 30. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma 2021–2027: Koulutuksen mukauttaminen digitaaliaikaan” (COM(2020)0624),
- ottaa huomioon Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kyselytutkimuksen covid-19-pandemian vaikutuksista oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen⁸,
- ottaa huomioon komission tulevan tiedonannon pitkäaikaishoidosta ja varhaiskasvatuksesta,
- ottaa huomioon sisäasioiden pääosaston 4. toukokuuta 2021 julkaiseman tutkimuksen ”Education and youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations”⁹,
- ottaa huomioon sisäasioiden pääosaston 24. syyskuuta 2021 julkaiseman tutkimuksen ”Youth in Europe: Effects of COVID-19 on their economic and social situation”¹⁰,
- ottaa huomioon sisäasioiden pääosaston 18. helmikuuta 2021 julkaiseman tutkimuksen ”Cultural and creative sectors in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations”¹¹,
- ottaa huomioon NESETin erillisen kertomuksen nro 3/2021 ”Distance learning from a student perspective”¹²,
- ottaa huomioon NESETin erillisen kertomuksen nro 2/2021 ”The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all”¹³,

⁷ https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/covid-19-how-can-vet-respond_en

⁸ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/coronavirus-mobility-impact-results-may2020_en.pdf

⁹ Tutkimus – ”Education and Youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö B – rakenne- ja koheesiopolitiikka, 4. toukokuuta 2021.

¹⁰ Tutkimus – ”Youth in Europe: Effects of COVID-19 on their economic and social situation”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö A – talous-, tiede- ja elämänlaatuasiat, 24. syyskuuta 2021.

¹¹ Tutkimus – ”Cultural and creative sectors in post-COVID-19 Europe: Crisis effects and policy recommendations”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö B – rakenne- ja koheesiopolitiikka, 18. helmikuuta 2021.

¹² Diez-Palomar, J., Pulido, C. ja Villarejo, B., ”Distance learning from a student perspective”, NESETin erillinen kertomus nro 3/2021.

¹³ Sternadel, D., ”The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all”, NESETin erillinen kertomus nro 2/2021.

- ottaa huomioon koulutuksen taloustiedettä tutkivien asiantuntijoiden verkoston (EENEE) ja NESETin analyysiraportin ”The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof”¹⁴,
- ottaa huomioon yhteisen tutkimuskeskuksen teknisen raportin ”The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets”¹⁵,
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2021 julkaistun Euroopan nuorisofoorumin raportin ”Beyond Lockdown: the ’pandemic scar’ on young people”¹⁶,
- ottaa huomioon 4. lokakuuta 2021 julkistetun Unicefin raportin ”The State of the World’s Children 2021 On My Mind: promoting, protecting and caring for children’s mental health”¹⁷,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 2021 julkistetun OECD:n toimintapoliittisen katsauksen ”Supporting young people’s mental health through the COVID-19 crisis”¹⁸,
- ottaa huomioon helmikuussa 2021 tehdyn Young Minds -järjestön kyselytutkimuksen ”Coronavirus: Impact on young people with mental health needs”¹⁹,
- ottaa huomioon Horisontti 2020 -ohjelman hankkeen ”Prevention of Child mental health problems in Southeastern Europe – Adapt, Optimise, Test, and Extend Parenting for Lifelong Health”²⁰,
- ottaa huomioon syyskuussa 2020 julkaistun Mental Health Foundation Scotland -säätiön raportin ”Impacts of lockdown on the mental health and well-being of children and young people”²¹,
- ottaa huomioon 9. marraskuuta 2021 julkaistun Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) raportin ”Impact of COVID-19 on young people in the EU”²²,

¹⁴ Koehler, C., Psacharopoulos, G. ja Van der Graaf, L., ”The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof”, NESET-EENEE-raportti, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2022.

¹⁵ Di Pietro, G., Biagi, F., Costa, P., Karpiński, Z. ja Mazza, J., ”The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2020.

¹⁶ Moxon, D., Bacaiso, C. ja Șerban, A., ”Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe”, Euroopan nuorisofoorumi, Bryssel, 2022.

¹⁷ <https://www.unicef.org/press-releases/impact-covid-19-poor-mental-health-children-and-young-people-tip-iceberg>

¹⁸ Takino, S., Hewlett, E., Nishina, Y. ja Prinz, C., ”Supporting young people’s mental health through the COVID-19 crisis”, OECD:n politiikkatoimet koronavirusta vastaan (covid-19), 2021.

¹⁹ <https://www.youngminds.org.uk/about-us/reports-and-impact/coronavirus-impact-on-young-people-with-mental-health-needs/#main-content>

²⁰ <https://cordis.europa.eu/project/id/779318/results>

²¹ <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/MHF%20Scotland%20Impacts%20of%20Lockdown.pdf>

²² <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/impact-of-covid-19-on-young-people-in-the-eu>

- ottaa huomioon YouMoveEurope-kampanjan kansainvälisen nuorisotyön kouluttajien killan vetoomuksesta ”Responding to the impact of COVID-19 on international Youth Work Mobility”²³,
 - ottaa huomioon 23. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n urheilupolitiikasta: arviointi ja mahdolliset etenemistavat²⁴,
 - ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja erityisesti sen 12 artiklan,
 - ottaa huomioon 20. marraskuuta 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja erityisesti sen 30 artiklan,
 - ottaa huomioon eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta 14. kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen (EU) 2021/1004²⁵,
 - ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman kehitysvammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä oikeuksista covid-19-kriisissä²⁶,
 - ottaa huomioon eurooppalaiset nuorisotavoitteet ja erityisesti tavoitteet 5, 9 ja 11,
 - ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan kulttuurisesta elpymisestä²⁷,
 - ottaa huomioon 22. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman koulutuksen tulevaisuudesta Euroopassa covid-19-kriisin valossa²⁸,
 - ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman digitaalisen koulutuspolitiikan muotoilusta²⁹,
 - ottaa huomioon 20. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman taiteilijoiden tilanteesta ja kulttuurialan elpymisestä EU:ssa³⁰,
 - ottaa huomioon OECD:n hankkeen ”Student Agency for 2030”,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A9-0216/2022),
- A. ottaa huomioon, että varhaiskasvatuspalvelujen, koulujen, korkeakoulujen, nuorten hyvinvointitoimintaan ja nuorisotyöhön sekä opetussuunnitelman ulkopuoliseen toimintaan varattujen tilojen, kulttuuritilojen ja liikunta- ja urheilutilojen sulkeminen on estänyt lapsia ja nuoria osallistumasta toimintaan, joka on olennaisen tärkeää heidän yleisen kehityksensä, oppimisensa edistymisen, älyllisen, fyysisen ja emotionaalisen

²³ <https://you.wemove.eu/campaigns/responding-to-the-impact-of-covid-19-on-international-youth-work-mobility>

²⁴ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0463.

²⁵ EUVL L 223, 22.6.2021, s. 14.

²⁶ EUVL C 371, 15.9.2021, s. 6.

²⁷ EUVL C 385, 22.9.2021, s. 152.

²⁸ EUVL C 404, 6.10.2021, s. 152.

²⁹ EUVL C 494, 8.12.2021, s. 2.

³⁰ EUVL C 184, 5.5.2022, s. 88.

terveytensä ja hyvinvointinsa, mielenterveytensä ja henkisen hyvinvointinsa sekä sosiaalisen ja ammatillisen osallisuutensa kannalta;

- B. ottaa huomioon, että lapset ja nuoret kuuluvat yhteiskunnan haavoittuvimpiin ryhmiin ja että covid-19-pandemiaan liittyvät sulkutoimet ovat vaikuttaneet heihin ratkaisevana ja kriittisenä ajanjaksona heidän elämässään; toteaa, että mielenterveys on yksi terveen yhteiskunnan ja demokratian edellytys ja perusta; katsoo, että mielenterveyspalvelujen saatavuutta ei näin ollen voida erottaa muista perusoikeuksista;
- C. ottaa huomioon, että koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheilutoiminnan ja -tapahtumien peruuttaminen kiihdytti digitaalista siirtymää siinä määrin, että se muutti äkillisesti päivittäisiä rutiineja sekä tapaa, jolla lapset ja nuoret ovat vuorovaikutuksessa ja viestivät keskenään ilman sosiaalisia tai fyysisiä kontakteja; ottaa huomioon, että kun koulut sekä kulttuuri-, liikunta- ja urheilutilat, joissa tällaisia tapahtumia ja toimintaa järjestetään, ovat olleet suljettuina, nuorten fyysinen kunto on heikentynyt siinä määrin, että tällä hetkellä vain neljäsosa 11-vuotiaista liikkuu riittävästi; toteaa, että tämä on johtanut siihen, että joka kolmas lapsi on ylipainoinen tai lihava, mikä lisää vammaisuuden ja sairastuvuuden riskiä³¹;
- D. ottaa huomioon, että koulutus lukeutui covid-19-pandemian aikana henkisesti kaikkein kuluttavimpiin aloihin³² ja että tutkimusten mukaan opettajien ja oppilaiden mielenterveyden välillä on selvä yhteys³³; ottaa huomioon, että etäopetuksella on luontaisia rajoituksia laboratorio- ja taidekurssien opetuksessa sekä ammatillisessa koulutuksessa ja liikunnanopetuksessa; ottaa huomioon, että etäopetus on monissa tapauksissa pedagogisesti soveltumatonta erityisesti nuoremmille oppilaille, joilla on muita suurempi tarve henkilökontaktiin opettajan kanssa, ja siksi, että opettajilla ei ole riittävästi mahdollisuuksia saada asianmukaista koulutusta digitaalisten välineiden tehokkaaseen käyttöön kouluissa; ottaa huomioon, että useimmissa tapauksissa etäopiskelussa ei otettu huomioon niiden oppijoiden tarpeita, jotka saavat opetusta alueellisilla tai vähemmistökielillä; katsoo, että tätä lähestymistapaa voidaan pitää syrjivänä ja se aiheuttaa näissä oppijoissa huolta, ahdistusta ja turvattomuuden tunnetta;
- E. ottaa huomioon, että koska oppilaille ei ollut rauhoittavan rutiinin luovaa päiväohjelmaa ja lukujärjestystä ja joissakin jäsenvaltioissa he eivät olleet enää tottuneita viettämään koulussa pitkiä ajanjaksoja, monet oppilaat näyttävät nyt koulujen uudelleen avaamisen jälkeen tuntevan olonsa ulkopuolisiksi ja menettäneen kiinnostuksensa koulunkäyntiin ja heillä on vaikeuksia päästä taas vauhtiin, keskittyä, tuntea yhteenkuuluvuutta ja jakaa kouluyhteisön tavoitteet;
- F. ottaa huomioon, että kulttuuritilojen sulkeminen – ne suljettiin ensimmäisinä ja niiden uudelleen avaaminen sallittiin viimeisenä – on vienyt nuorilta kulttuurialan luovan työn tekijöiltä ja erityisesti nuorilta esiintyjiltä mahdollisuuden aloittaa uransa ja kehittää sitä tässä ratkaisevassa varhaisessa vaiheessa;
- G. ottaa huomioon, että pandemian kielteiset seuraukset vaikuttivat huomattavasti ruohonjuuritason urheiluun ja että monet tällaiset urheilutilat olivat pitkään kokonaan suljettuina; ottaa huomioon, että ammattiuurheiluseurojen, erityisesti paikallis- ja

³¹ [WHO:n Euroopan alueellinen lihavuusraportti 2022.](#)

³² <https://www.eurofound.europa.eu/fi/publications/report/2020/living-working-and-covid-19>

³³ <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/en/chapters/chapter1.html#ch1-1>

aluetason seurojen, odotetaan edelleen kohtaavan vakavia haasteita, jotka liittyvät niiden taloudelliseen elpymiseen pitkällä aikavälillä; ottaa huomioon, että ruohonjuuritason urheilun pysyvä katoaminen vaikuttaisi suoraan nuorten urheilijoiden sosiaaliseen kehitykseen samoin kuin heidän mahdolliseen tulevaan ammattilaisuraansa;

- H. ottaa huomioon, että nuorten mielenterveyden ja hyvinvoinnin yleinen tila on heikentynyt merkittävästi pandemian aikana ja että mielenterveyteen liittyvät ongelmat ovat kaksinkertaistuneet useissa jäsenvaltioissa kriisiä edeltäneestä tasosta³⁴, minkä vuoksi asiantuntijat alkoivat kutsua tätä ilmiötä mediassa ”hiljaiseksi pandemiaksi” tai ”pandemian arveksi”; ottaa huomioon, että pandemia on paljastanut, että nuorille, joilla on mielenterveyteen liittyviä ongelmia, ei ole annettu riittävästi tukea; ottaa huomioon, että marginalisoituneisiin ryhmiin, kuten hlbtq+-henkilöihin, rodullisiin ja etnisiin vähemmistöihin tai nuoriin, joilla on erityistarpeita, on kohdistunut suurempi mielenterveyshäiriöiden kehittymisriski; toteaa, että mielenterveysongelmien todellisia vaikutuksia nuoriin on usein vaikea tunnistaa ja että ne eivät ole vielä nähtävissä;
- I. ottaa huomioon, että oppijoihin joskus jo varhaisessa iässä kohdistuva liiallinen painostus ylisuoriutumiseen on luonut oppijoiden mielenterveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvia lisäpaineita; ottaa huomioon, että mielenterveysongelmat aiheuttavat yhteiskunnissamme voimakasta leimautumista, minkä vuoksi mielenterveysongelmia kokevat nuoret joutuvat myös ennakkoluulojen, sosiaalisen eristämisen, sanallisten loukkausten tai kiusaamisen kohteeksi ja kokevat, että oppimisympäristö ei ole turvallinen ja apua tai hoitoa on siinä vaikea hakea;
- J. ottaa huomioon, että jäsenvaltiokohtaisissa tilanteissa on suuria eroja, jotka johtuvat siitä, että toteutetut toimenpiteet ovat olleet luonteeltaan ja kestoiltaan erilaisia, sekä eroista teknologian ja digitaalisten välineiden saatavuudessa, jotka pahentavat maaseudun ja kaupunkien eriarvoisuutta;
- K. ottaa huomioon, että pakon sanelema siirtyminen virtuaalioppimiseen on paitsi pahentanut jo olemassa olevaa eriarvoisuutta myös luonut lisää eriarvoisuutta, kun lapset, joilla on sosiaalisesti heikommat lähtökohdat, ovat jääneet muista jälkeen ahtaiden asuinolojen, digitaalisten infrastruktuurien tai laitteiden puutteen ja yhteysongelmien vuoksi, mikä lisää heikkojen oppimistulosten ja tämän seurauksena koulunkäynnin keskeyttämisen riskiä sellaisten oppijoiden keskuudessa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia;
- L. ottaa huomioon, että oppilaitosten sulkeminen on johtanut olemassa olevan tietämyksen vähenemiseen, siihen, että oppijat eivät hallitse uuden tiedon hankkimiseen käytettäviä menetelmiä, sekä todelliseen oppimisvajeeseen; ottaa huomioon, että nämä vajaukset, joilla todennäköisesti on pitkäkestoinen kielteinen vaikutus lasten ja nuorten tulevaan hyvinvointiin, ovat suurempia sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevista kotitalouksista tulevien oppijoiden keskuudessa, jotka saivat muita vähemmän tukea opinnoissaan pandemian aikana;
- M. ottaa huomioon, että havaintojen mukaan 64 prosenttia 18–34-vuotiaista nuorista oli masentumisvaarassa vuoden 2021 keväällä³⁵ ja että nuorten toiseksi yleisin kuolinsyy

³⁴ https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1e1ecb53-en/1/2/2/index.html?itemId=/content/publication/1e1ecb53-en&_csp_=c628cf9bcf7362d2dc28c912508045f6&itemIGO=oecd&itemContentType=book

³⁵ <https://www.statista.com/statistics/1287356/risk-of-depression-in-europe-2021-by-age>

on itsemurha³⁶ stressin, yksinäisyyden, eristyneisyyden, masennuksen, henkisen ahdistuksen sekä koulutus-, työllisyys- tai taloudellisten mahdollisuuksien puuttumisen ja nuorisotyöttömyyden kasvun vuoksi sekä siksi, että nuoret kokevat laajempiin sosiaalisiin näkymiin ja elämäänsä koskeviin tulevaisuudennäkymiin liittyvää epävarmuutta;

- N. ottaa huomioon, että mielenterveyspalvelujen saatavuudessa on merkittäviä alueellisia eroja eri puolilla EU:ta ja potilaiden, joilla on heikommät sosiaaliset lähtökohdat, myös lasten, mahdollisuuksia saada mielenterveyspalveluja rajoittavat entisestään joissakin jäsenvaltioissa vallitsevat rajoitukset, jotka liittyvät psykoterapiakäytien korvaamiseen kansanterveysmäärärahoista; pitää erittäin tarpeellisena lasten ja nuorten mielenterveyttä koskevaa eurooppalaista lähestymistapaa, jossa keskitytään erityisesti koulutukseen sekä koulu- ja nuorisoneuvontaan;
- O. ottaa huomioon, että sulkutoimilla oli erityisen kielteinen vaikutus vammaisiin henkilöihin ja henkilöihin, joilla on erityistarpeita; katsoo, että kaikissa jäsenvaltioiden poikkeusolosuhteissa toteuttamissa toimenpiteissä olisi aina kunnioitettava heidän perusoikeuksiaan ja varmistettava heidän yhtäläinen ja syrjimätön pääsynsä terveydenhuoltoon, sosiaalipalveluihin ja koulutukseen sekä mahdollisuutensa osallistua nuoriso-, kulttuuri- ja urheilutoimintaan;
- P. ottaa huomioon, että sukupuoleen liittyvät erot vaikuttavat siihen, millainen vaikutus pandemialla on ollut lapsiin ja nuoriin, ja että tytöt ja nuoret naiset kärsivät muita enemmän perheväkivallasta, psykosomaattisista sairauksista ja mielialahäiriöistä³⁷; ottaa huomioon, että sukupuolten palkkaero syveni entisestään pandemian aikana, mikä vaikutti naisten työ- ja yksityiselämän tasapainoon ja heidän taloudelliseen riippuvuuteensa kumppaneistaan, sukulaisistaan tai ystävistään; ottaa huomioon, että peräkkäiset sulkutoimet lisäsivät vanhempien ja holhoojien taakkaa, mikä lisäsi vanhempien päihteidenkäytön ja perheen sisäisen väkivallan riskiä ja vaikutti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien sekä lasten ja nuorten mielenterveyteen ja hyvinvointiin;
- Q. ottaa huomioon, että mielenterveysongelmat henkilökohtaisen kehityksen varhaisessa vaiheessa lisäävät aikuisiän mielenterveysongelmien todennäköisyyttä ja että tällä on kauaskantoisia vaikutuksia henkilökohtaiseen, sosiaaliseen ja ammatilliseen kehitykseen ja elämänlaatuun; ottaa huomioon, että lapset ja nuoret ovat neurologisessa kehityksessään kriittisessä vaiheessa ja digitaalisten välineiden laajamittainen käyttö etäopiskelussa vaikuttaa heihin erityisen herkästi; katsoo, että tämä koulutuksen intensiivinen digitalisointi herättää kysymyksiä teknologian vaikutuksesta oppimiskysymyksiin;
- R. ottaa huomioon, että tilojen sulkemiset ovat heikentäneet nuorten fyysistä kuntoa siinä määrin, että tällä hetkellä vain neljäsosa 11-vuotiaista liikkuu riittävästi;
- S. ottaa huomioon, että vuosi 2022 on Euroopan nuorison teemavuosi;
- T. katsoo, että kaikissa lapsille ja nuorille suunnatuissa EU:n mielenterveysstrategioissa on ennen kaikkea tarjottava heille mahdollisuus siihen, että he tulevat kuulluiksi ja heidän

³⁶ Unicefin artikkeli ”The Mental Health Burden Affecting Europe’s Children” (4. lokakuuta 2021).

³⁷ [Euroopan parlamentin Flash-eurobarometri: Women in times of COVID-19.](#)

panoksensa otetaan huomioon osallistavia toimia laadittaessa; katsoo strategian onnistumisen edellyttävän, että mukaan otetaan koulujen ja opettajien lisäksi vanhemmat, perheet, ystävät, nuorisojärjestöt ja nuorten hyvinvointipalvelut, nuorisotyöntekijät, kulttuurilaitokset ja urheiluseurat, joille annetaan asianmukaista koulutusta mielenterveysongelmien käsittelyyn, jotta voidaan sekä omaksua kokonaisvaltainen lähestymistapa että varmistaa, että tavoitetaan nuoret, joilla on sosioekonomisesti heikommat lähtökohdat, sekä marginalisoituneet ryhmät;

- U. ottaa huomioon, että tieteelliset tiedot viittaavat siihen, että nuorempiin sukupolviin kuuluvien luottamus instituutioita kohtaan on heikentynyt; ottaa huomioon, että tämä johtuu itse pandemiaan liittyvästä stressistä ja epävarmuudesta mutta myös siitä, että jäsenvaltioiden viralliset viestintäkanavat eivät ole kovin hyvin onnistuneet tavoittamaan nuoria, sekä pandemiaan liittyvän disinformaation ja valeuutisten lisääntymisestä; katsoo, että luottamuksen palauttamiseen on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota, ja toteaa, että tämä voidaan saavuttaa ikätasolle sopivan osallistumisen avulla, muun muassa tarjoamalla nuorille mahdollisuuksia tehdä aloitteita ja päätöksiä, jotka muovaavat maailmaa, jossa he elävät, ja edistämällä nuorten toimijuutta, jotta nuoret saavat mahdollisuuden pyrkiä ottamaan haltuun oman elämänsä ja kehittää selviytymiskykyään;
- V. katsoo, että pandemia on tarjonnut meille tilaisuuden käsitellä pitkäaikaisia mielenterveyteen liittyviä kysymyksiä, joita ei aiemmin ole käsitelty kokonaisvaltaisella tavalla; ottaa huomioon, että mielenterveys on sisällytetty EU4Health-ohjelman erityistavoitteisiin, joilla edistetään sellaisen Euroopan terveysunionin luomista, joka perustuu vahvempiin, helpommin saavutettaviin ja muutosjoustaviin terveydenhuoltojärjestelmiin, jotka ovat valmiita vastaamaan mahdollisiin tuleviin kriiseihin;
- W. ottaa huomioon, että Ukrainan sota ja sen tuhoisat inhimilliset, taloudelliset sekä ruokaan ja energiaan liittyvät seuraukset ja muut maailmanlaajuiset uhat voivat johtaa epävarmuuteen, jonka odotetaan vaikuttavan kielteisesti lasten ja nuorten mielenterveyteen ja hyvinvointiin;
- X. ottaa huomioon, että Ukrainan sodan vuoksi miljoonat lapset ja nuoret ovat joutuneet siirtymään kotiseudultaan ja kärsineet vakavista traumaista;
- 1. nostaa huomion kohteeksi koulujen ja varhaiskasvatuspalvelujen sekä epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen instituutioiden roolin tarvittavan aineellisen ja psykologisen tuen tarjoamisessa nuorille ja heidän perheilleen ja kehottaa jäsenvaltioita ja alueita tarjoamaan riittävästi taloudellista tukea yleisopetuksesta vastaaville oppilaitoksille, erityisesti investoimalla merkittävästi julkiseen koulutukseen, sekä palkkaamaan ja pitämään palveluksessa erittäin päteviä opettajia ja kasvatustyöntekijöitä sen varmistamiseksi, että nuorten pedagogista, psykologista, fyysistä, emotionaalista, kognitiivista ja/tai sosiaalista kehitystä edistetään yhä enemmän tyydyttävällä tavalla;
- 2. kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita lisäämään julkisia koulutusmenoja merkittävästi siten, että ne ylittävät EU:n keskiarvon (5 prosenttia bkt:stä vuonna 2020); korostaa erityisesti opettajien, kouluttajien, kasvattajien ja nuorisotyöntekijöiden roolia lasten ja nuorten psykologisen tuen ja kehityksen edistämiseksi; korostaa tässä yhteydessä tarvetta tunnustaa, että on tärkeää edistää mielenterveyden lukutaitoa opettajien,

kasvatustyöntekijöiden, koulujen hallintohenkilöstön, sosiaalityöntekijöiden ja nuorisotyöntekijöiden sekä oppijoiden keskuudessa;

3. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota murtamaan mielenterveysongelmien ympärillä vallitsevan hiljaisuuden ja poistamaan siihen liittyvän syrjivän sosiaalisen leiman kokonaisvaltaisella lähestymistavalla; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään EU:n laajuisen kampanjan, jolla lisätään tietoisuutta mielenterveydestä yleissivistävissä ja ammatillisissa oppilaitoksissa, jotta voidaan torjua vallitsevaa leimaa, tarjota nuorille mahdollisuus saada tietoa mielenterveydestä ja saada aikaan selkeä ja laajempi yhteiskunnallinen ymmärrys mielenterveyteen liittyvistä kysymyksistä; kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään opetussuunnitelmiin psykologisen ensiavun ja pakollisen mielenterveyskoulutuksen, joka ei stigmatisoi ketään, jotta oppijat, opettajat, kouluttajat ja akateemiset johtajat ovat paremmin valmistautuneita kohtaamaan oppijoita ja nuoria, joilla on mielenterveysongelmia; toteaa, että näin voidaan varmistaa kansalaisten mielenterveyden ja hyvinvoinnin yhtäläinen edistäminen kaikkialla EU:ssa; kehottaa jäsenvaltioita mukauttamaan opetussuunnitelmien sisältöä, toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet etäopetuksen aikana syntyneiden kognitiivisten vajeiden korjaamiseksi ja estämään heikon koulumenestyksen ja koulunkäynnin keskeyttämisen mahdollisen lisääntymisen; edellyttää jäsenvaltioiden takaavan jokaiselle lapselle Euroopassa mahdollisuuden osallistavaan, tasapuoliseen ja laadukkaaseen koulutukseen;
4. korostaa, että on tärkeää torjua mielenterveyttä ja hyvinvointia koskevaa aliraportointia sekä lasten ja nuorten aliedustusta mielenterveyttä koskevassa tieteellisessä tutkimuksessa; kehottaa siksi komissiota tekemään tutkimuksen, jossa arvioidaan kattavasti jäsenvaltioiden kaikkien covid-19-pandemiaan liittyvien ennaltaehkäisevien toimenpiteiden pitkäaikaisvaikutuksia lapsiin ja nuoriin mahdollisten tulevien terveyskriisien vaikutusten lieventämiseksi;
5. korostaa mielenterveyden ja hyvinvoinnin mittaamiseen liittyviä haasteita ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään terveydestä ja turvallisuudesta yhteisen kokonaisvaltaisen käsityksen, joka kattaa yleisen fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin, ja pyytää laatimaan kattavia ennaltaehkäisy- ja hoitostrategioita, joihin sisältyy mielenterveyden ja hyvinvoinnin mittaamiseen liittyvien puolueettomien indikaattoreiden, riskinarviointivälineiden ja raportointijärjestelmien kehittäminen kuullen opettajia, oppijoita, vanhempia sekä alan asiantuntijoita ja tutkijoita, kulttuuri-, leikki-, liikunta- ja urheilutoiminnan integrointi sekä luovien ja sosiaalisten taitojen kehittämisen edistäminen;
6. korostaa tarvetta rakentaa kestävästi ja nopeasti uudelleen pandemian heikentämä tai jopa tuhoama eurooppalaisen nuorisotyön rakenne ja vahvistaa sitä; korostaa, että on tarpeen tunnustaa nuorisotyön itsensä luonne tukivälineenä, joka edistää merkittävästi nuorten henkilökohtaista kehitystä, hyvinvointia ja mahdollisuuksia toteuttaa itseään; kehottaa siksi jäsenvaltioita toteuttamaan nuorisotyöhön kohdistuvia konkreettisia parannuksia, jotta voidaan tarjota tukea sitä eniten tarvitseville;
7. kehottaa tunnustamaan avoimen nuorisotyön kaikkialla EU:ssa keskeisenä nuorten sosiaalistamisen välineenä ja luomaan tietoisesti yhä enemmän vapaita tiloja, jotka antavat nuorille, usein samanikäisille nuorille, mahdollisuuden kokoontua muuallekin

kuin vanhempien kotiin ja virallisen koulutuksen oppimispaikkoihin ja jotka avaavat heille tilaisuuden organisoitua ja osallistua yhteisön aloitteisiin;

8. kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita parantamaan sekä kehittämään edelleen oppimisympäristöjen terveys- ja turvallisuuspuitteita, jotta oppijoiden, opettajien, nuorten ja ammattilaisten tukena on riittävä määrä pätevää henkilöstöä, kuten erikoispsykologeja tai muita mielenterveysasiantuntijoita, joilla voi olla keskeinen rooli paitsi yksittäisten henkilöiden myös koulujen yleisen ilmapiirin kannalta; toteaa, että näin voidaan luoda lapsille ja nuorille kaikenlaisissa oppilaitoksissa turvallinen ympäristö, jossa oppijat voivat hakea psykologista apua mielenterveysongelmien varhaisissa vaiheissa; kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan erityisopetusta antavaa tukihenkilöstöä, jonka avulla luokkahuoneista ja sosiaalisista tiloista voi tulla viihtyisiä ja mukava paikka, jossa voi kasvaa, oppia ja vaihtaa näkemyksiä luottamuksen ilmapiirissä sekä keskustella ja ratkoa erimielisyyksiä rakentavalla tavalla; korostaa matalan kynnyksen ja puoliammattimaisen psykologisen tuen merkitystä oppijoille; kehottaa perustamaan aktiivisen eurooppalaisen verkoston, jossa vaihdetaan parhaita käytäntöjä ja menetelmiä tällaisiin haasteisiin vastaamiseksi;
9. toteaa, että toimintapolitiikkojen ja ohjelmien tehokkuuden parantamiseksi on ratkaisevan tärkeää, että nuoret saavat äänensä kuuluviin päätöksenteossa, jotta he voivat ilmaista tarpeensa ja osallistua päätösten täytäntöönpanoon; kehottaa siksi oppilaitoksia laajentamaan opiskelijoiden ja nuorten osallistumis- ja yhteistoimintaoikeuksia kouluissa, korkeakouluissa, ammatillisessa koulutuksessa, työpaikoilla ja sosiaalialan laitoksissa sekä ottamaan nuoret, erityisesti nuoret naiset, mukaan tutkimukseen ja ohjelmien suunnitteluun, jotta voidaan ymmärtää paremmin heidän elämäkokemuksiaan, painopisteitään ja käsityksiään ja vastata niihin ja varmistaa näin heidän sitoutumisensa;
10. kehottaa jäsenvaltioita edistämään monialaisia investointeja lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöiden torjumiseksi ja laatimaan kansallisia toimintasuunnitelmia, joilla varmistetaan niiden täytäntöönpano alue- ja paikallistasolla ja joissa otetaan huomioon lasten ja nuorten todelliset tarpeet kiinnittäen erityistä huomiota kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan nuorisjärjestöjen työtä ja itse kansalaisjärjestöissä organisoitua nuorisotyötä järjestelmällisemmin ja ennen kaikkea, kun otetaan huomioon niiden merkitys epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen kannalta, myös taloudellisesti ja parantamaan näin niiden rajatylittävän vaihdon ja yhteistyön rakenteiden kriisinkestävyttä pitkällä aikavälillä;
11. korostaa lasten ja nuorten jokapäiväisen ei-virtuaalisen vuorovaikutuksen ja ihmissuhteiden keskeistä merkitystä heidän yleiselle hyvinvoinnilleen ja toteaa niiden muodostavan perustan sosiaalistumisprosessille ja nopeuttavan yhteenkuuluvuuden tunteen syntymistä, kun otetaan huomioon sosiaalistumisen tärkeä rooli koulutuksessa; kehottaa siksi jäsenvaltioita toteuttamaan asianmukaisia terveys- ja turvallisuustoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tulevien pandemioiden aikana tai muissa ennennäkemättömissä tilanteissa kaikki oppimisympäristöt olivatpa ne sitten virallisen tai epävirallisen oppimisen tai arkioppimisen ympäristöjä pysyvät turvallisesti auki;

12. kannustaa jäsenvaltioita kuulemaan erityistoimenpiteiden ollessa ehdottoman välttämättömiä terveys- ja turvallisuusalan ammattilaisia, kouluja, opettajia, nuorisjärjestöjä ja nuorten hyvinvointipalveluja sekä vanhempia, jotta voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon eri ikäryhmien, haavoittuvien ryhmien ja nuorten, joilla on erityistarpeita, liikkumisongelmia tai muita vammoja, sekä muita heikommassa asemassa olevien ja marginalisoituneiden ryhmien tarpeet niin, että ketään ei jätetä jälkeen, ja pidättäytymään soveltamasta lähestymistapaa, jonka mukaan sama malli sopii kaikille; korostaa, että on tärkeää varmistaa kielellinen jatkuvuus, jotta alueellisilla tai vähemmistökielillä opetusta saavat oppijat voivat jatkaa samalla kielellä etäopetuksessa tai monimuoto-oppimisessa; kehottaa näin ollen jäsenvaltioita ottamaan huomioon koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheilutoiminnan erilaiset ominaispiirteet ja tarpeet;
13. tuo esiin myönteisen roolin, joka mentoroinnilla oli tietyissä maissa pandemian aikana autettaessa nuoria ratkaisemaan ongelmia ja edistettäessä näin heidän mielenterveyttään ja luotaessa ihmisten välisiä yhteyksiä, jotka tarjosivat perspektiiviä ja psykologista tukea eristysjaksojen aikana; kehottaa komissiota harkitsemaan tällaisten mentorointiohjelmien tukemista ja rahoittamista unionin tasolla, jotta voidaan kannustaa niiden kehittämiseen kaikissa jäsenvaltioissa;
14. toteaa, että covid-19-kriisi on pahentanut jo olemassa olevaa eriarvoisuutta koulutuksessa rajoittamalla monien kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten mahdollisuuksia, mukaan lukien köyhillä alueilla tai maaseudulla asuvat lapset, tytöt, pakolaiset ja vammaiset henkilöt; kehottaa tehostamaan toimia sellaisten lasten, nuorten ja perheiden tunnistamiseksi ja tukemiseksi, joihin pandemia on vaikuttanut suhteettomasti, ottaen huomioon heihin vaikuttavat kulttuuriset ja taustatekijät, jotta voidaan tunnistaa ennen pandemiaa vallinneet puutteet mielenterveyspalvelujen tarjonnassa ja mukauttaa paremmin julkisia järjestelmiä; kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan covid-19:n vaikutusta sukupuolinäkökulmasta ja varmistamaan, että seksuaali- ja lisääntymisvalistusta jatketaan kaikissa olosuhteissa;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin, kuten hlbtq+-nuoriin, rodullistettuihin lapsiin ja nuoriin sekä lapsiin ja nuoriin, joilla on jo ennestään ollut mielenterveystarpeita;
16. korostaa terveellisen ja tasapainoisen ruokavalion suurta merkitystä lasten ja nuorten mielenterveyden kannalta; painottaa siksi koulujen tarjoamaa tärkeää sosiaalista tukea, kuten tasapainoisia päivittäisiä aterioita, joita jotkut lapset eivät muutoin saa kotonaan; kehottaa jäsenvaltioita panemaan täytäntöön lapsitakuuta koskevan suosituksen nro 4, jossa pyydetään muun muassa huolehtimaan siitä, että lapset saavat vähintään yhden maksuttoman terveellisen aterian jokaisena koulupäivänä;
17. painottaa tarvetta lisätä Erasmus+ -ohjelman, Luova Eurooppa -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kaltaisten ohjelmien rahoitusta ja edistää asianmukaisesti niiden tarjoamia mahdollisuuksia, parantaa liikkuvuuskokemuksia, jotka edistävät nuorempien sukupolvien tulevan henkilökohtaisen ja ammatillisen kasvun kannalta hyödyllisten ja tarpeellisten sosiaalisten taitojen kehittymistä, ja parantaa niiden saatavuutta kaikille; kehottaa tässä yhteydessä komissiota ja jäsenvaltioita edistämään ammattikoulutusta ja huolehtimaan siitä, että mahdolliset tulevat liikkuvuusrajoitukset eivät haittaa ohjelmien

toteuttamista, sekä parantamaan hankkeiden tulosten järjestelmällistä jakamista, jotta voidaan lisätä niiden näkyvyyttä, laajentaa niitä ja lisätä niiden pitkän aikavälin vaikutuksia; kehottaa komissiota lisäämään näiden unionin ohjelmien rahoitusta monivuotisen rahoituskehityksen seuraavan tarkistuksen yhteydessä;

18. ilmaisee huolensa siitä, että elpymis- ja palautumistukivälineen vaikutukset lapsiin ja nuoriin saattavat monissa tapauksissa olla vähäisiä eivätkä ne välttämättä tuota tuloksia tai rakenneuudistuksia, jotka antaisivat lapsille ja nuorille mahdollisuuden laadukkaaseen koulutukseen tai lieventäisivät covid-19-pandemiaan liittyvien kulttuuripaikkojen sulkemisten ja kulttuurialan luovan työn tekijöiden saavuttamattomuuden kielteisiä vaikutuksia erityisesti nuoriin esittäjiin, joilta evättiin mahdollisuus uransa aloittamiseen ja kehittämiseen ratkaisevassa varhaisessa vaiheessa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan asianmukaisen rahoituksen sekä reilut sopimus- ja työolot kaikille nuorille kirjailijoille, esiintyjille, taiteilijoille ja kaikille muille kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla, myös sosiaalisessa mediassa, työskenteleville luovan työn tekijöille, työntekijöille ja ammattilaisille, jotka kärsivät pandemian vuoksi, tehostamaan yleisiä toimiaan nousevien taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten tukemiseksi, edistämään nuorten ja yhteiskunnallista yrittäjyyttä ja kirjaamaan tämän tavoitteen taiteilijan eurooppalaista asemaa koskevan asiakirjan nuoria taiteilijoita käsittelevään osioon; suosittelee jälleen, että 10 prosenttia kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien määrärahoista osoitetaan koulutukseen ja 2 prosenttia kulttuurialalle ja luoville toimialoille; kehottaa komissiota arvioimaan perusteellisesti koulutukseen, nuoriin sekä kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin liittyviä hankkeita ja uudistuksia, joita jäsenvaltiot toteuttavat elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, ja tähdentää, että näitä aiheita on painotettava enemmän eurooppalaisen ohjausjakson arvioinnin yhteydessä laadittavissa kansallisissa raporteissa;
19. muistuttaa, että liikkuvuuskokemukset ja hyvien käytäntöjen vaihto opettajien, kasvattajien, kouluttajien, nuorisotyötä tekevien vapaaehtoisten ja ammattilaisten sekä nuorisojärjestöjen, kulttuurialan luovan työn tekijöiden ja urheiluvalmentajien keskuudessa ovat tärkeitä, jotta voidaan lisätä heidän tietämystään nuorten tavoittamisesta ja vahvistaa kansainvälistä ja monikielistä ulottuvuutta erityisesti, kun otetaan huomioon vuoteen 2025 mennessä toteutettava eurooppalainen koulutusalue;
20. kehottaa soveltamaan kokonaisvaltaista käsitystä terveydestä, joka kattaa yleisen fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin, ja pyytää laatimaan kattavia ennaltaehkäisy- ja hoitostrategioita, jotka kattavat muun muassa kulttuuri- ja urheilutoiminnan ja joilla edistetään luovien ja sosiaalisten taitojen kehittämistä;
21. korostaa tarvetta edistää sellaisten kohdennettujen, sukupolvien välisten palvelujen suunnittelua ja tarjontaa, joissa yhdistetään ikäihmisten kokemus ja nuorten rohkeus siten, että molemmat osapuolet hyötyvät;
22. korostaa kulttuurin perustavanlaatuisista merkitystä lasten ja nuorten yksilöllisen identiteetin kehittymiselle sekä heidän koulutukselleen, myös heidän ymmärtämykselleen yhteiskunnasta, ja heidän yleiselle hyvinvoinnilleen;
23. korostaa, että on kiireellisesti saatava aikaan osallistava, luova, dynaaminen ja terve oppimisympäristö varhaisesta iästä alkaen, jotta voidaan pienentää psykofyysisten

- häiriöiden riskiä aikuisiässä; kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki taiteellisen ilmaisun muodot eli musiikki, teatteri, elokuva, dokumentti, animaatio, kuvataiteet, tanssi ja uudet kokeelliset taidemuodot sisällytetään koulujen opetussuunnitelmiin ja opetussuunnitelman ulkopuoliseen taide- ja urheilutoimintaan, mikä edistää vapaata ilmaisua ja luovuutta ja antaa oppilaille mahdollisuuden osallistua aktiivisesti ja testata taitojaan; korostaa, että taide voi olla ihanteellinen osa tieteidenvälisiä hankkeita ja että se voi edistää kriittistä ajattelua, minkä vuoksi sitä ei pitäisi rajata taideluokkiin;
24. kehottaa jäsenvaltioita ja viranomaisia kehittämään urheiluinfrastruktuuria ja lisäämään yleisesti liikuntakasvatuksen ja opetussuunnitelman ulkopuolisen liikunnan määrää kouluissa, mukaan lukien vammaisille lapsille ja nuorille suunnattu toiminta; korostaa, että urheilu ja taide voivat molemmat olla vahvoja osallistamisen välineitä syrjäytymisvaarassa oleville lapsille; muistuttaa, että koulujen opetussuunnitelmiin sisältyvät taideaineet ja liikunta voivat olla erittäin suuri apu torjuttaessa nuoria ja koulutusta koskevia yleisiä haasteita, kuten oppimisvaikeuksia ja oppimishäiriöitä, sekä kiusaamista, vihapuhetta ja psykotrooppisten aineiden käyttöä;
25. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita antamaan tukea ja riittävästi rahoitusta pienille paikallisille kulttuurialoiteille, urheiluseuroille, vapaa-ajan tiloille, nuorisjärjestöille ja nuorten hyvinvointi-instituutioille sellaisten vapaa-ajan sekä epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen toimien toteuttamiseksi, joilla on keskeinen rooli nuorten ja heidän perheidensä kehityksessä ja hyvinvoinnissa, tarjoamalla aineellisen ja psykologisen tuen resursseja muun muassa nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia tai jotka kohtaavat syrjintää; korostaa, että epäsuotuisilla alueilla, maaseudulla ja syrjäisillä alueilla tällainen toiminta tarjoaa lapsille ja nuorille ainoan mahdollisuuden tavata muita ihmisiä, kehittää kansalaisuuden tunnettaan ja ylläpitää hyvää mielenterveyttä;
26. kehottaa tukemaan ruohonjuuritason urheilua ja opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa, koska ne ovat kärsineet suhteettomasti covid-19-pandemian tuhoisista seurauksista; korostaa, että amatööriurheilu on ammattilaisurheilun perusta ja että se edistää sekä henkilökohtaista kehitystä että hyvinvointia ja maaseutualueiden alueellista kehitystä; korostaa, että on tärkeää pitää ammattiurheiluseurat ja urheilujärjestöt avoinna ja tukea niiden elpymistä sekä tukea urheilijoita; kehottaa komissiota tukemaan asianmukaisesti näitä seuroja ja järjestöjä, koska niillä on keskeinen rooli nuorten hyvinvoinnissa ja sosiaalistumisessa;
27. kehottaa lisäämään jäsenvaltioiden, alueviranomaisten ja urheilujoukkueiden ja -seurojen, kulttuuriyhdistysten, nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen, oppilaitosten ja korkeakoulujen, koulutusalan työmarkkinaosapuolten sekä yksityisen sektorin paikallisten edustajien välistä koordinoitua unionin tasolla, jotta voidaan vahvistaa vuoropuhelua ja yhteistyötä ja luoda dynaaminen ja monitasoinen sosiaalinen verkosto, joka pystyy vastaamaan ja mukautumaan tuleviin haasteisiin;
28. kehottaa komissiota toteuttamaan toimia sen varmistamiseksi, että EU:sta tulee kokonaisuudessaan vahvempi ja omavaraisempi ja että ketään ei jätetä jälkeen; huomauttaa, että sen on puututtava laajoihin maantieteellisiin, sosiaalisiin, sukupuoleen ja ikään liittyviin ja muihin rakenteellisiin eroihin, joita digitaalisen infrastruktuurin, yhteyksien ja digitaalisten välineiden puute pahentaa kaikissa jäsenvaltioissa, erityisesti maaseudulla, syrjäisillä alueilla, saarialueilla ja vuoristoalueilla sekä alueilla, joille on

keskittynyt paljon ongelmia, tai muilla sosioekonomisesti epäsuotuisilla alueilla; kehottaa komissiota laajentamaan ja vahvistamaan riippumattomia EU:lle kuuluvia ja EU:n rahoittamia voittoa tavoittelemattomia koulutusaloja, jotka noudattavat EU:n tietosuojanormeja, kuten eTwinning, EPAL, Erasmus+ ja kouluopetuksen eurooppalainen verkkofoorumi (School Education Gateway), jotta EU:n julkiset koulut, opettajat, kouluttajat ja kasvattajat voivat olla digitaalisen koulutusprosessin ytimessä olematta riippuvaisia voittoa tuottavista alustoista; nostaa lisäksi esille tarpeen ottaa huomioon näiden alueiden mahdolliset tarpeet tulevien pandemioiden tai muiden ennennäkemättömien tilanteiden yhteydessä;

29. korostaa, että olisi toteutettava toimia digitaalisen lukutaidon yleistämiseksi yhteiskunnan kaikilla tasoilla, mikä mahdollistaisi digitaalisten välineiden ja infrastruktuurien asianmukaisen käytön; kehottaa siksi jäsenvaltioita sisällyttämään digitaalisen lukutaidon kaikkien oppilaitosten opetussuunnitelmiin ja tarjoamaan tarvittavaa koulutusta ja välineitä opettajille, kouluttajille ja kasvattajille; korostaa, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä digitaalisesti syrjäytyneisiin henkilöihin; nostaa huomion kohteeksi monilapsisten perheiden oppijoiden ja opettajan ammatissa toimivien vanhempien vaikean tilanteen, sillä velvollisuuteen työskennellä, opettaa ja oppia etänä liittyy kalliita ja usein kohtuuttomia kustannuksia, joita edellyttää lisävälineistön hankkiminen heidän niukoista omista varoistaan etäopiskelun ja/tai etätyöskentelyn vaatimusten täyttämiseksi;
30. korostaa, että digitaalitekniikka tarjoaa opettajille, kouluttajille, kasvattajille ja oppijoille merkittävää potentiaalia, sillä esteettömät, avoimet, sosiaaliset ja personoidut teknologiat voivat tarjota osallistavampia oppimispolkuja; katsoo, että digitaalisten teknologioiden älykäs käyttö, joka perustuu innovatiivisiin opetusmenetelmiin ja joka lisää oppijoiden vaikutusmahdollisuuksia, voi antaa kansalaisille perustaitoja elämää varten; huomauttaa kuitenkin, että nuorten, erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ja syrjäseuduilla asuvien nuorten, digitaalisen oppimisen valvonnan puute voi lisätä riippuvuuden ja mielenterveyshäiriöiden riskiä;
31. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan myös elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa erityisiin politiikkoihin, joilla vastataan paikallisiin tarpeisiin, jotta i) voidaan poistaa kaikki nykyiset erot, mukaan lukien sukupuoleen liittyvä, taloudellinen, teknologinen ja sosiaalinen alueellinen eriarvoisuus; ii) voidaan varmistaa, että yleissivistävät ja ammatilliset oppilaitokset, nuorisjärjestöt ja -rakenteet sekä oppijat ja nuoret yleensäkin saavat riittävästi taloudellista tukea, kiinnittäen erityistä huomiota heikoimmassa asemassa oleviin oppijoihin, jotka ovat jäämässä jälkeen ja tarvitsevat lisätukea odotettujen oppimistavoitteiden saavuttamiseksi, sekä kouluihin, joissa on paljon köyhiä ja vähemmistöihin kuuluvia oppilaita; iii) voidaan varmistaa, että käytössä on tarvittavat teknologiat, innovaatiot, oppimisen tukipalvelut ja -välineet, digitaaliset välineet mukaan lukien, jotta voidaan vakiinnuttaa, kehittää edelleen ja tarjota laadukasta koulutusta sekä arkioppimisen ja epävirallisen oppimisen mahdollisuuksia kaikille; ja iv) voidaan tukea kulttuurialoitteita, jotka tuovat lapset ja nuoret yhteen paikallisyhteisöjen kulttuurisen elpymisen puitteissa;
32. korostaa, että olemassa olevat sukupuolinormit ja -odotukset voivat olla tärkeitä tekijöitä, jotka vaikuttavat kielteisesti mielenterveyteen ja fyysiseen terveyteen sekä koulutusmahdollisuuksiin; huomauttaa, että kasvattajien ja kouluttajien valmiuksien kehittäminen riittävien resurssien ja tuen avulla on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan

paremmin tunnistaa ja käsitellä koulutus-, kulttuuri- ja urheilupalvelujen sulkemisen sukupuolisdonnaisia vaikutuksia lasten ja nuorten terveyteen ja hyvinvointiin laajemminkin; kehottaa jäsenvaltioita edistämään muutosjoustavia, tasapuolisia ja sukupuolinäkökohdat huomioon ottavia koulutusjärjestelmiä, joilla varmistetaan, että sukupuolikohtaiset tarpeet, kuten kattava seksuaalikasvatus ja sukupuolistuneen väkivallan ehkäiseminen ja niihin liittyvät toimet, täytetään;

33. muistuttaa, että on tärkeää investoida koulutukseen liittyvään innovointiin ja tutkimukseen, jotta julkiset opetusjärjestelmät voivat hyödyntää ”innovointikulttuuria” koko EU:ssa ja jotta voidaan varmistaa, että laadukkaat oppimateriaalit, pedagogiset lähestymistavat ja välineet ovat maksutta kaikkien saatavilla ja käytettävissä; nostaa tässä yhteydessä esiin tarpeen luoda rahoituskehys, joka mahdollistaa asianmukaisten digitaalisten välineiden, kuten tietokonelaitteiden ja tehokkaan internetyhteyden, korvauskelpoisen oston tai vuokrauksen;
34. korostaa tarvetta nopeuttaa kulttuuri- ja kulttuuriperintöresurssien sekä audiovisuaalisten kirjastojen digitalisointia ja ottaa käyttöön alennusjärjestelmiä, jotka mahdollistavat kulttuuriresurssien yleisen saatavuuden, myös marginalisoituneille ihmisille ja syrjäisten alueiden kouluille, jotka eivät pysty hankkimaan tilauksia edullisin hinnoin;
35. korostaa tarvetta seurata teknologian ja digitaalisen edistymisen kehitystä sekä pedagogisia ja terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä seurauksia suoraan nuorten kanssa sekä asiantuntijoiden, kouluttajien ja kasvattajien, koulutusalan työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan muiden edustajien kanssa tehtävän yhteistyön ja näiden kanssa käytävän vuoropuhelun avulla; huomauttaa, että digitaalisen kehityksen mahdollisia vaaroja ja niiden ennakoimattomia seurauksia on kiireellisesti tarkasteltava kriittisesti pitäen mielessä, että niiden ensisijaisena tarkoituksena on palvella ihmisten tarpeita;
36. kehottaa jäsenvaltioita edistämään nuorten mielenterveyttä koskevaa tiedettä ja tutkimusta ja arvioimaan sulkutoimien, erityisesti pitkäkestoisen etäopiskelun, eristyneisyyden ja epävarmuuden pitkän aikavälin vaikutusta tietämyksen hankkimiseen, neurologiseen kehitykseen ja sosioemotionaalisiin taitoihin sekä kehittämään kohdennettuja toimenpiteitä tilanteesta eniten kärsivien tukemiseksi, jotta voidaan torjua ja ehkäistä pitkäaikaisia mielenterveysongelmia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita keräämään ja vertailemaan järjestelmällisesti tutkimustuloksia, kokemuksia ja tietämystä nuorten mielenterveysongelmien käsittelystä EU:ssa; kehottaa lisäksi komissiota helpottamaan jäsenvaltioiden välistä hyvien käytäntöjen vaihtoa ja vastavuoroista oppimista näissä asioissa;
37. kehottaa komissiota lisäämään nuorten tietoisuutta digitaaliteknoologiaan liittyvistä hyödyistä ja riskeistä varmistaen paitsi sen, että nuoret saavat käyttöönsä teknisiä välineitä, myös sen, että he osaavat käyttää niitä turvallisesti ja asianmukaisesti, jotta ne voivat toimia sosiaalustumisen ja demokratian arvokkaina välineinä;
38. korostaa, että digitaalisessa ympäristössä vietettävillä pitkillä ajanjaksoilla voi olla kauaskantoisia vaikutuksia lasten ja nuorten mielenterveyteen ja turvallisuuteen, kuten näyttöväsymys tai internetriippuvuus sekä altistuminen verkkoväkivallalle ja -häirinnälle ja valeuutisille, jotka voivat johtaa masennukseen, ahdistukseen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen mutta myös nuorten itsemurhiin; kehottaa komissiota

edistämään tehokkaampia yhteistoiminnallisia ja järjestelmällisiä ennaltaehkäisytoimia, joilla pyritään suojelemaan nuoria tällaisilta haitoilta;

39. kehottaa komissiota nimeämään Euroopan mielenterveyden teemavuoden ja laatimaan unionin suunnitelman mielenterveyden suojelemiseksi opetuksessa, ammattikoulutuksessa sekä arkioppimisessa ja epävirallisessa oppimisessa; katsoo, että tällaisen suunnitelman olisi perustuttava eurooppalaisen koulutusalueen strategiaa puitteita käsittelevän työryhmän havaintoihin ja siinä olisi esitettävä kattavia suuntaviivoja, ehdotettava esimerkkejä hyvistä käytännöistä ja luotava jäsenvaltioille kannustimia erityisten toimien ja koulutusmoduulien käyttöön ottamiseksi, jotta opettajat, kouluttajat, kasvattajat, nuorisotyöntekijät ja työnantajat saavat tarvittavat taidot tunnistaakseen oppijoiden, nuorten ja nuorten harjoittelijoiden tai ammattikoulutuksessa olevien nuorten uupumuksen, stressin ja psykologisen stressin varhaiset merkit, jotta voidaan käynnistää kohdennettuja ennaltaehkäisytoimia;
40. katsoo, että suunnitelmassa olisi edistettävä maksutonta ja säännöllistä psykologista tukea opettajille, kasvattajille, kouluttajille ja lastenhoitoalan ammattilaisille ja siinä olisi myös kiinnitettävä erityistä huomiota marginalisoituneisiin ja muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin ja vammaisiin henkilöihin, jotta voidaan ottaa huomioon heidän erityistarpeensa ja varmistaa, että heillä on yhtäläinen tilaisuus osallistua kaikkeen toimintaan ja yhtäläiset mahdollisuudet; korostaa, että suunnitelmassa olisi myös kannustettava oppilaitosten sekä kulttuuri-, nuoriso- ja urheilujärjestöjen välisten yhteyksien tiivistämiseen, jotta voidaan tarjota opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa, joka on juurtunut laajempaan yhteisöön, ja näin vahvistaa oppijoiden yhteenkuuluvuuden tunnetta, edistää nuorten toimijuutta ja lisätä heidän sosiaalista sitoutumistaan;
41. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin suosituksia, joiden mukaan vakavan kriisin vaikutukset nuoriin ja heidän mielenterveyteensä on minimoitava, ja ottamaan myös tulevat sukupolvet huomioon kaikissa suosituksissaan ja ehdotuksissaan;
42. kehottaa komissiota kehittämään vielä koko vuoden 2023 ajan lieventäviä toimenpiteitä, jotka liittyvät covid-19:n johdosta toteutettujen sulkutoimien kielteisiin vaikutuksiin lapsiin ja nuoriin, ja hyödyntämään tätä vuotta ehdottaakseen Euroopan nuorison teemavuodelle 2022 runsasta perintöä tulevaisuutta varten;
43. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Covid-19-pandemian jälkimainingeissa Euroopan nuoria uhkaa mielenterveyskriisi. Ennen pandemiaa 10–20 prosentilla lapsista ja nuorista oli mielenterveysongelmia. Kahden viime vuoden aikana osuus on asiantuntijoiden mukaan noussut 20–25 prosenttiin.

On kuitenkin todennäköistä, ettei tämä arvio kata ongelman koko laajuutta, sillä nuorten mielenterveyshäiriöitä on erittäin vaikea arvioida käytännössä.

Nuoret sukupolvet ovat menettäneet mahdollisuuksia osallistua liikkuvuusohjelmiin, kehittyä ammatillisesti ja osallistua aktiivisesti eurooppalaiseen yhteiskuntaan. Kansallisten säännösten jatkuvat muutokset sekä talouteen, työllisyyteen ja elintapoihin liittyvät monialaiset kysymykset ovat johtaneet epävarmuuteen, joka on heikentänyt heidän valmiuksiaan laatia pitkän aikavälin suunnitelmia ja sekä rakentaa luottamusta instituutioita kohtaan.

Joidenkin ryhmien altistuminen mielenterveyden riskitekijöille lisääntyi. Nuorilla naisilla, hlbtiq+-yhteisössä sekä maahanmuuttajataustaisilla henkilöillä ja sellaisilla henkilöillä, joilla on yleisesti ottaen heikko resurssien saatavuus, sosioekonomisen huono-osaisuuden paine ja epätasainen tulonjako lisäsivät mielenterveyshäiriöitä ja niiden kehittymisen riskiä.

Tämä kehitys on sosioekonomiselta kannalta erittäin huolestuttava. Health at a Glance Europe -raportissa arvioitiin jo vuonna 2018 mielenterveyshäiriöistä aiheutuvien taloudellisten kustannusten olevan EU:ssa 4 prosenttia koko BKT:stä. Mielenterveyshäiriötä kehittyi huomattavasti todennäköisemmin aikuisena henkilöille, joilla on ollut mielenterveysongelmia nuorena. Tällä on vakavia seurauksia Euroopan tulevaisuudelle.

Teknologian kehitys on luonut uusia väyliä dynaamisemmille ja luovemmille työskentely- ja koulutustavoille. Joidenkin sosiaalisten taitojen kehittyminen on kuitenkin voimakkaasti riippuvainen henkilökohtaisista kohtaamisista saaduista kokemuksista ja vuorovaikutuksesta vertaisryhmään kuuluvien kanssa. Verkko-opetus tarjoaa näin ollen erinomaisia mahdollisuuksia täydentää perinteisiä opetusmuotoja, mutta se ei saa kuitenkaan korvata täysin lähiopetusta.

Opetuksen siirtäminen digitaaliseen ympäristöön on korostanut entisestään niiden marginalisoituneiden ryhmien eriarvoisuutta, joilla ei ole asiaankuuluvia mahdollisuuksia käyttää teknologiaa, sekä kaupunki- ja maaseutualueiden alueellisia eroja.

Edellä mainittujen syiden vuoksi tässä mietinnössä pyritään esittämään konkreettisia ehdotuksia ja suosituksia siitä, miten voidaan puuttua vaikutuksiin, joita opetus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheilutilojen covid-19-sulkutoimilla on lapsiin ja nuoriin EU:ssa. Esittelijä ehdottaa seuraavassa mahdollisia toimia eriteltyinä seitsemän aihepiirin mukaan:

Ensinnäkin Erasmus+-ohjelman, Luova Eurooppa -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kaltaisten ohjelmien riittävä rahoitus ja niiden tarjoamien mahdollisuuksien edistäminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan parantaa liikkuvuuskokemuksia ja lisätä kaikkien mahdollisuuksia osallistua niihin tuloista, sukupuolesta, terveydestä ja alkuperäalueesta riippumatta. Tämän vuoksi esittelijä kehottaa

komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan hankkeiden tulosten järjestelmällistä jakamista, jotta voidaan lisätä niiden näkyvyyttä, laajentaa niitä ja lisätä niiden pitkän aikavälin vaikutuksia.

Lisäksi esittelijä toteaa, että liikkuvuuskokemuksilla ja hyvien käytäntöjen vaihdolla opettajien, kasvattajien, kouluttajien, nuorisotyöntekijöiden ja urheilupalmentajien kesken on suuri merkitys vuoteen 2025 mennessä toteutettavan eurooppalaisen koulutusalueen kansainvälisen ja monikielisen ulottuvuuden vahvistamisessa.

Toiseksi kouluilla ja varhaiskasvatustiloksilla on keskeinen rooli tarvittavan aineellisen ja psykologisen tuen tarjoamisessa lapsille ja heidän perheilleen. Esittelijä kehottaa tämän vuoksi jäsenvaltioita tarjoamaan riittävästi taloudellista tukea yleisopetuksesta vastaaville oppilaitoksille, jotta voidaan varmistaa oppijoiden pedagogisen ja psykologisen kehityksen tukeminen.

Esittelijä kannustaakin jäsenvaltioita parantamaan ja kehittämään oppimisympäristöjen terveys- ja turvallisuuspuutteita, jotta oppijat ja opettajat voivat saada tukea ja sellaisten erikoistuneiden psykologien ja erityisopetusta antavan tukihenkilöstön palveluita, joiden avulla luokkahuoneesta voi tulla viihtyisä ja mukava paikka, jossa voi kasvaa, oppia, keskustella ja ratkoa erimielisyyksiä rakentavalla tavalla.

Tätä varten esittelijä korostaa lähiopetuksessa tapahtuvan oppimisen merkitystä henkilökohtaisen kehityksen kannalta. Jäsenvaltioita kehoitetaan pitämään tulevien pandemioiden aikana tai muissa ennennäkemättömissä tilanteissa auki kaikki oppimisympäristöt olivatpa ne sitten virallisen tai epävirallisen oppimisen tai arkioppimisen ympäristöjä.

Esittelijä kehottaa jäsenvaltioita ottamaan erityistoimenpiteitä edellyttävissä tapauksissa huomioon eri ikäryhmien tarpeet ja pidättäytymään soveltamasta lähestymistapaa, jonka mukaan sama malli sopii kaikille.

Kolmanneksi esittelijä korostaa, että on sovellettava kokonaisvaltaista käsitystä terveydestä, joka kattaa yleisen fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin, ja toteaa, että tämän vuoksi tarvitaan kattavia ennaltaehkäisy- ja hoitostrategioita, joihin sisältyy muun muassa kulttuuri- ja urheilutoiminta ja joilla edistetään luovien ja sosiaalisten taitojen kehittämistä.

Esittelijä kehottaa painokkaasti sisällyttämään taiteen, musiikin ja kulttuurin koulujen opetussuunnitelmiin ja edistämään urheilutoimintaa kouluissa, jotta voidaan saada aikaan osallistava, luova, dynaaminen ja terve oppimisympäristö varhaisesta iästä alkaen ja pienentää psykofyysisten sairauksien riskiä aikuisiässä.

Neljänneksi esittelijä toteaa, että on annettava tukea ja riittävästi rahoitusta pienille paikallisille kulttuurijärjestöille ja urheiluseuroille sellaisten vapaa-ajan ja arkioppimisen toimien toteuttamiseksi, joilla on keskeinen rooli nuorten ja heidän perheidensä kehityksen ja hyvinvoinnin kannalta, sillä ne tarjoavat aineellisen ja psykologisen tuen resursseja myös niille, joilla on muita vähemmän taloudellisia mahdollisuuksia.

Viidenneksi esittelijä korostaa, että jäsenvaltioiden ja urheiluseurojen, kulttuurijärjestöjen, nuorisojärjestöjen, oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä yksityisen sektorin paikallisten edustajien välistä koordinointia on lisättävä. Tämä helpottaa vuoropuhelun ja yhteistyön vahvistamista ja luo dynaamisen ja monitasoisen sosiaalisen verkoston, joka pystyy vastaamaan ja mukautumaan tuleviin haasteisiin.

Kuudenneksi esittelijä katsoo, että EU:n on puututtava laajempiin rakenteellisiin eroihin, jotka johtuvat maaseudun ja syrjäisten alueiden digitaalisten infrastruktuurien ja välineiden puutteesta, jotta koko EU:sta tulee vahvempi ja omavarainen eikä ketään jätetä jälkeen. Esittelijä kehottaakin jäsenvaltioita investoimaan erityisiin toimintapolitiikkoihin, joilla vastataan paikallisiin tarpeisiin alueellisten erojen umpeen kuromiseksi ja taloudellisen tuen varmistamiseksi, jotta koulutuksen jatkamiseen tarvittavat teknologiat, innovaatiot sekä oppimis- ja tukipalvelut ja -välineet ovat kaikkien saatavilla ja käytettävissä.

Seitsemänneksi esittelijä korostaa, että on tärkeää investoida koulutukseen liittyvään innovointiin ja tutkimukseen, jotta julkiset opetusjärjestelmät voivat hyödyntää ”innovointikulttuuria” koko EU:ssa ja jotta voidaan varmistaa, että laadukkaat oppimateriaalit, pedagogiset lähestymistavat ja välineet ovat kaikkien käytettävissä.

Esittelijä toteaa, että teknologian ja digitaalisen edistymisen kehitystä ja seurauksia on seurattava asiantuntijoiden, kouluttajien ja kasvattajien sekä kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa tehtävän yhteistyön ja näiden kanssa käytävän vuoropuhelun avulla, ja hän kehottaa lisäksi komissiota lisäämään tietoisuutta hyödyistä ja riskeistä, jotka liittyvät nuorten digitaaliteknologian käyttöön. On varmistettava paitsi heidän mahdollisuutensa käyttää teknisiä välineitä myös se, että he osaavat käyttää niitä turvallisesti ja asianmukaisesti, jotta ne voivat toimia arvokkaina välineinä sosiaalistumisessa ja demokratiassa verkkoväkivallan ja -häirinnän sekä valeuutisten vähentämiseksi.

Kokoavasti esittelijä katsoo, että lasten ja nuorten mielenterveys on keskeinen haaste Euroopan unionille. Covid-19-pandemian ja siihen liittyvän opetus-, kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja urheilutilojen sulkemisen vaikutuksilla lasten ja nuorten mielenterveyteen voi olla pitkäaikaisia kielteisiä seurauksia Euroopan sosiaali-, terveys- ja talousjärjestelmään.

Esittelijä kehottaa hyödyntämään covid-19-pandemian aikana saatuja arvokkaita kokemuksia ja toteaa, että Euroopan nuorison teemavuoden yhteydessä voitaisiin tehdä merkittäviä parannuksia mielenterveyskysymyksiin, jotka on aiemmin jätetty huomiotta. Pandemian päättymistä olisi pidettävä tilaisuutena puuttua heikkouksiin, joita virus on pahentanut mutta joita on aina esiintynyt eurooppalaisessa yhteiskunnassa.

Tässä mietinnössä esitetyissä ehdotuksissa korostetaan monitahoisten ja kokonaisvaltaisten eurooppalaisten toimien tarvetta lasten ja nuorten mielenterveyden edistämiseksi. Esittelijä painottaa tämän vuoksi monialaisten ehkäisevien toimenpiteiden käyttöönottoa sen sijaan, että pyrittäisiin tarjoamaan vain helpommin saatavilla olevaa terapeutista hoitoa.

Lisäksi esittelijä toteaa, että sekä hyvinvointi että mielenterveys liittyvät erottamattomasti kulttuuriin ja fyysiseen terveyteen. Esittelijä korostaa näin ollen opetus-, kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja urheilutilojen keskeistä roolia lasten ja nuorten mielenterveyden myönteisen kehityksen varmistamisessa ja kehottaa siksi mahdollistamaan kyseisten tilojen käytön tulevien pandemioiden tai ennennäkemättömien kriisien aikana.

Esittelijä toteaa, että digitaalisesta siirtymästä koulutuksessa on paljon mahdollisia hyötyjä, mutta hän tähdentää, että etäopetus saa ainoastaan täydentää perinteisiä lähiopetuksen muotoja eikä korvata niitä.

Lopuksi esittelijä korostaa, että marginalisoituneet ja muita heikommassa asemassa olevat ryhmät ovat kärsineet suhteettomasti pandemiasta. Siksi esittelijä toteaa, että tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jonka avulla arkielämästä tulee oikeudenmukaisempaa ja

tasa-arvoisempaa yhteiskuntien kannalta, jotta voidaan parantaa mielenterveyttä.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	13.7.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 25 - : 1 0 : 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienauß, Diana Riba i Giner, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Isabella Adinolfi, Pernando Barrena Arza, Vlad-Marius Botoş, Morten Løkkegaard, Alessandro Panza, Iuliu Winkler
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Katarina Barley

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

25	+
ECR	Melbarde Dace
PPE	Ademov Asim, Adinolfi Isabella, Frankowski Tomasz, Sojdrová Michaela, Verheyen Sabine, Winkler Iuliu, Zagorakis Theodoros, Zver Milan
RENEW	Botos Vlad-Marius, Cicurel Ilana, Løkkegaard Morten, Semedo Monica
S&D	Barley Katarina, Guillaume Sylvie, Heide Hannes, Matic Predrag Fred, Negrescu Victor, Ros Sempere Marcos, Smeriglio Massimiliano
THE LEFT	Barrena Arza Pernando, Kizilyürek Niyazi
VERTS/ALE	Franz Romeo, Nienaß Niklas, Riba i Giner Diana

1	-
ECR	Slabakov Andrey

3	0
ID	Anderson Christine, Panza Alessandro
NI	Bocskor Andrea

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää